



În primăvara anului 2013 se împlinesc 70 de ani din ziua nașterii lui Valentin Topală – chirurg renumit, doctor habilitat în medicină, profesor universitar, șef catedră Chirurgie oro-maxilo-facială și Implantologie orală „Arsenie Guțan”, precum și 47 de ani ai activității curative, științifice și pedagogice.

Domnul profesor s-a născut pe 14 aprilie 1943, în nordul Moldovei, satul Briceni, Dondușeni, într-o familie de țărani harnici și gospodari. Chiar dacă a suportat foametea și sărăcia în perioada de după război, a avut norocul de niște părinți înțelepți, care l-au îndemnat să facă carte. Pe lângă setea de carte, părinții i-au mai dat și un caracter puternic, voință de muncă și perseverență.

După absolvirea școlii de cultură generală din satul natal, tânărul Valentin Topală și-a finalizat studiile medii la școala din satul vecin – Sauca, absolvind-o cu medalie de aur. După susținerea cu succes a examenelor de concurs, în 1960 este înmatriculat la facultatea Stomatologie a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, pe care l-a absolvit cu mențiune în 1966. Ulterior, tânărul specialist a fost înmatriculat în secundariatul clinic la catedra de Chirurgie Stomatologică, după absolvirea căreia își continuă studiile în doctoratură. La recomandarea rectorului și a Ministerului Sănătății, pe 2 ianuarie 1969 este transferat la Institutul Central de Cercetări Științifice în domeniul Stomatologiei din or. Moscova, unde-și continuă activitatea științifică și curativă în cadrul departamentului de chirurgie oro-maxilo-facială. Profesorul Valentina Dmitrieva și patomorfologul Vadim Panicarovski au fost cei care l-au susținut și i-au acordat tot suportul în susținerea tezei de doctor în medicină cu tema „Невоклеточные невусы лица и их хирургическое лечение”.

În 1971, omagiatul a fost angajat în calitate de asistent la catedra Chirurgie Stomatologică a Institutului de Medicină din Chișinău și, astfel, și-a început activitatea pedagogică. Muncind zi de zi, pas cu pas, a contribuit la instruirea multor generații de studenți, rezidenți, medici-cursanți, care își amintesc cu căldură de atitudinea pe care o avea față de discipolii săi.

Spiritul enciclopedic și dorința arzătoare de a efectua noi studii științifice l-au determinat pe dl Valentin Topală să acumuleze material pentru teza de doctor habilitat în medicină cu tema „Lipomatoza cervicală simetrică benignă cu localizare preponderentă cervicală”, pe care în 1991 a susținut-o cu succes în or. Moscova, sub egida consultanților Alexandru Mirobeev și Leonid Lisii.

Profesorul Valentin Topală este autor și coautor al peste 200 de publicații științifice, inclusiv o monografie, 8 publicații în reviste cu factor de impact, 10 invenții și peste 60 de inovații. Mai mult ca atât, a elaborat 14 programe de instruire postuniversitară a medicilor-stomatologi. Sub îndrumarea domniei sale au fost pregătite și susținute 6 teze de doctor în medicină și 3 lucrări de diplomă în implantologie. Actualmente este conducătorul a doi doctoranzi și consultant la pregătirea a două teze de doctor habilitat.

Rezultatele cercetărilor științifice au fost raportate de multiple ori în cadrul: Congresului XVII al Asociației Internaționale de Chirurgie Maxilo-facială (Petersburg, 1992), Congreselor Asociației Europene de Osteointegrare-Implantologie orală (Monaco, 2009; Atena, 2011; Copenhaga, 2012), Congreselor Societății Stomatologilor Țărilor Balcanice (Constanța, 1992; Chișinău, 2002; București, 2011).

Fiind mereu un spirit cercetător și inovator, omagiatul a făcut numeroase stagieri în țară și străinătate: Academia de Stomatologie din Moscova (1976), Institutul Central de Perfecționare a Medicilor din Moscova (1989), Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București (1995), Chirurgia Maxilofacială, Mineapolis SUA (1996), Cursul de Parodontologie, Chișinău-SUA, România (1999), Perfecționare în informatică „Computer Science Basics (hardware and software) and Special Software” (2000), International Course of Cranio-Maxillo-Facial Surgery, Parotid Surgery, Succes and Failure in Implantology, Iași-România (2010).

În linii generale, activitățile Domniei sale pot fi grupate în următoarele direcții:

Profilaxia, depistarea, tratamentul și reabilitarea complexă a pacienților cu tumori benigne (odontogene și neodontogene) cu localizare în teritoriul oro-maxilo-facial și cervical.

Sporirea eficacității tratamentului pacienților cu diverse traume ale teritoriului oro-maxilo-facial.

Sporirea eficacității tratamentului protetic al pacienților cu diverse edentații prin elaborarea metodelor miniinvazive de instalare a implanturilor dentare endosoase.

Elaborarea noilor programe de instruire continuă a medicilor în chirurgia oro-maxilo-facială și chirurgia dentoalveolară.

Pregătirea pentru Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a cadrelor științifico-didactice de înaltă calificare.

Pe lângă obligațiunile funcționale de bază, dl profesor a îndeplinit și îndeplinește alte activități destul de importante și responsabile: președinte al Asociației Stomatologilor din Republica Moldova (1988-prezent); președinte al Comisiei de atestare a medicilor stomatologi din RM (2003 – prezent); membru al Asociației Europene de Osteointegrare (2009 – prezent); membru și secretar al comisiei de admitere la studii în USMF „Nicolae Testemițanu”; membru al comisiei de admitere la studii în rezidențiat USMF „Nicolae Testemițanu”; membru și președinte al Comisiei de licență; membru al Comisiei pentru concursuri – promovări în posturi universitare; vicepreședinte al Seminarului științific specializat „Stomatologia” (1996) din cadrul CNAA; membru al Consiliului de experți (1999–2003), (2012 – prezent) pentru evaluarea tezelor de doctor/doctor habilitat în Stomatologie de pe lângă CNAA; organizator de manifestări științifice în cadrul Asociației Stomatologilor din RM etc.

Suntem onorați, că avem fericita ocazie de a cunoaște și a activa alături de această deosebită personalitate, înzestrată cu cele mai frumoase calități omenești, cu un talent înnăscut de medic și savant.

Întreaga comunitate universitară îi dorește Dlui profesor Valentin Topală multă sănătate, fericire, prosperitate și mult, mult succes în activitatea sa nobilă.

Ion Ababii, dr. h., profesor, academician
Rector al USMF „Nicolae Testemițanu”